

ODPOWIEDŹ NA PETYCJĘ

Znak sprawy:

Osoba do kontaktu:

E-mail:

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na pismo z 27 maja 2024 r. zawierające petycję w przedmiocie zagwarantowania pacjentom, prawa do wydania pacjentowi bezpłatnie 2-3 egzemplarzy lub odpisów dokumentacji medycznej, uprzejmie dziękuję za podjętą inicjatywę i proszę o przyjęcie poniższego.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta¹ (dalej: „ustawa”) za udostępnienie dokumentacji medycznej poprzez: sporządzenie jej wyciągu, odpisu, kopii lub wydruku, na informatycznym nośniku danych oraz poprzez sporządzenie kopii w formie odwzorowania cyfrowego (skanu) dokumentacji sporządzonej w formie papierowej, podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych może pobierać opłatę.

Jednocześnie opłaty takiej nie pobiera się w przypadku udostępnienia dokumentacji medycznej pacjentowi albo jego przedstawicielowi ustawowemu **po raz pierwszy w żądanym zakresie i w określony sposób** (tj. poprzez sporządzenie jej wyciągu, odpisu, kopii lub wydruku, na informatycznym nośniku danych oraz poprzez sporządzenie kopii w formie odwzorowania cyfrowego (skanu) dokumentacji sporządzonej w formie papierowej). Regulacja taka wynika bezpośrednio z treści art. 28 ust. 2a pkt 1 ustawy.

Z powyższego wynika, że zarówno pacjent jak i jego przedstawiciel ustawowy posiadają uprawnienie do wydania mu bezpłatnie jednej kopii dokumentacji medycznej we wskazanym zakresie. Powyższe nie oznacza, że udostępnienie może przybrać postać jednorazową. Prawo do bezpłatnego pierwszego udostępnienia obejmuje bowiem dokumentację we wnioskowanym zakresie. Nic nie stoi zatem na przeszkodzie aby pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy otrzymali kolejną bezpłatną kopię dokumentacji medycznej jeżeli z treści wniosku wynikać będzie, że obejmuje on inną dokumentację niż ta, wobec której dokonano już wcześniej bezpłatnego udostępnienia. Chodzi tutaj, dla przykładu, o dokumentację wytworzoną przez podmiot leczniczy w terminie późniejszym niż pierwsze udostępnienie.

¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 581.

Jednocześnie, przepisy nie przewidują, że pacjent ma prawo do wydania bezpłatnie „wystarczającej i żądanej liczby egzemplarzy dokumentacji medycznej” jak wskazuje to Pani w swojej petycji.

Zauważyć należy, że większość form udostępnienia generuje koszty materialne po stronie podmiotu leczniczego jak chociażby papier czy tusz – w przypadku wydania kopii dokumentacji medycznej czy też koszt elektronicznego nośnika danych – w przypadku wydania dokumentacji medycznej na takowym nośniku. Dodatkowym kosztem jest również praca wykonywana przez pracownika placówki który dokumentację udostępnia.

Odpłatność uzyskania np. kopii dokumentów jest szeroko stosowana w praktyce, m.in. w przywołanym przez Panią sądownictwie. Takie działanie wymaga jednak wniesienia opłaty. Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych² opłacie podlega wniosek o wydanie na podstawie akt: odpisu, wypisu, zaświadczenia, wyciągu, innego dokumentu oraz kopii, a nadto wniosek o wydanie odpisu księgi wieczystej (opłata kancelaryjna).

Nie można zatem zgodzić się z Pani argumentacją, że „obecnie takie rozwiązanie jest w komisjach lekarskich lub sądach, gdzie strona otrzymuje tyle odpisów ile zażąda we wniosku”. Jak wynika z powyższego, strona może oczywiście żądać większej liczby odpisów niż jeden, niemniej powstaje po jej stronie obowiązek uiszczenia opłaty. Przenosząc powyższe na realia podniesionego przez Panią zagadnienia, taki sam obowiązek powstaje po stronie pacjenta, kiedy żąda on ponownie udostępnienia dokumentacji medycznej w zakresie, w którym dokumentacja ta została mu już udostępniona bezpłatnie.

Jednocześnie należy wskazać, że z czasem będzie rósł udział dokumentacji medycznej udostępnianej elektronicznie, np. za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, a to pozwala uzyskać pacjentowi dokumentację medyczną bez kosztowo.

Z tego też powodu Rzecznik stoi na stanowisku, że obecnie funkcjonujące rozwiązania prawne są korzystne zarówno dla podmiotów leczniczych jak i pacjentów i nie widzi potrzeby rewizji we wskazanym przez Panią zakresie.

Jarosław Fiks
Dyrektor Generalny
Biura Rzecznika Praw Pacjenta
/Podpisano elektronicznie/

Załącznik: klauzula informacyjna.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 959.